

REKENKAMERCOMMISSIE
WESTLAND

ONDERZOEKSPROGRAMMA

JAARPLAN 2014

Rekenkamercommissie Westland

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
2. Capaciteit van de Rekenkamercommissie.....	5
3. Onderzoeksprogramma 2014	5
4. Follow-up onderzoeken.....	7
5. Signaleringsfunctie	8
Bijlage De Rekenkamercommissie Westland	9

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarplan 2014 van de Rekenkamercommissie van de gemeente Westland (hierna: RKC). In haar vergadering van 31 oktober 2013 zijn de onderzoeksonderwerpen voor 2014 bepaald. In dit jaarplan gaan wij daar nader op in.

RKC als professioneel onderzoeksinstrument

De RKC voert onderzoeken uit naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Met deze onderzoeken ondersteunt de RKC raadsleden in hun kaderstellende en controlerende taak.

De RKC staat voor onafhankelijkheid en professionaliteit met oog voor de behoeften van de raad. Dit komt tot uitdrukking in de RKC samenstelling van externe en interne leden, een evenwichtige jaarplanning, een gedegen wijze van onderzoek en de conclusies en aanbevelingen van verricht onderzoek. Daarbij hoort een houding die blijk geeft van politieke en bestuurlijke sensitiviteit en een goede communicatie met de raad.

Samenstelling RKC

De samenstelling van de RKC is in 2013 gewijzigd. In de raadsvergadering van 23 april 2013 is mevrouw F.C. (Fiona) Buruma benoemd tot voorzitter van de RKC voor een periode van drie jaar. De vorige voorzitter van de RKC, de heer M.M.S. (Michael) Mekel, had per 1 januari 2012 ontslag genomen. In de periode 1 januari 2012 tot 23 april 2013 heeft de heer M.A.I. (Martien) Born het voorzitterschap waargenomen.

De RKC bestaat uit:

Voorzitter	mevrouw drs. F.C. Buruma RV
Externe leden	mevrouw drs. L.J.M. van der Lans-Gossen EMIA RO de heer drs. M.A.I. Born EMIA
Interne leden	de heer D. Otto de heer R. Batelaan
Ambtelijk secretaris	de heer D. van Vliet

Totstandkoming van het jaarplan 2014

Mevrouw Buruma heeft in juni 2013 kennismakingsgesprekken gevoerd met alle raadsfracties. Daarbij is ook gesproken over mogelijke onderzoeksonderwerpen. Dit heeft een veertiental onderzoeksonderwerpen opgeleverd, die geplaatst zijn op een groslijst. Daarnaast heeft de RKC in september 2013 een persbericht doen uitgaan om burgers op te roepen onderzoeksonderwerpen aan te dragen. Eén Westlandse burger heeft een onderzoeksonderwerp aangedragen. Vervolgens heeft de RKC de groslijst gecompleteerd door zelf onderzoeks- onderwerpen aan te dragen. De groslijst van uiteindelijk 20 mogelijke onderzoeksonderwerpen is in de RKC-vergadering van 31 oktober 2013 doorgenomen en afgewogen op basis van criteria zoals vastgelegd in het onderzoeksprotocol en in de Verordening van de RKC.

Deze selectie heeft ertoe geleid dat voor 2014 de volgende te onderzoeken onderwerpen zijn bepaald:

1. Juridische gerechtelijke procedures;
2. Voorbereiding 3 decentralisaties (procesonderzoek).

Verder is de RKC voornemens in 2014 een tweetal follow-up onderzoeken naar eerder door de RKC uitgevoerde onderzoeken uit te voeren. In het vervolg van dit stuk komen wij hier nader op terug. Ook zal de RKC in 2014 een zelfevaluatie uitvoeren naar haar functioneren.

Het jaarplan weerspiegelt onze drijfveer om binnen het beschikbare budget te komen tot een optimale ondersteuning van de kaderstellende en controlerende taak van de raad.

2. Capaciteit van de Rekenkamercommissie

De RKC verzorgt de planning van onderzoek, de begeleiding van groot onderzoek en voert zelf follow-up onderzoek uit. Voor het uitvoeren van een groot onderzoek wordt extern ingehuurd vanuit het budget van de RKC. Tot slot vervult de RKC een signaleringsfunctie.

Voor 2014 heeft de RKC de beschikking over een budget van € 40.000. Daarnaast verwacht de RKC in 2013 circa € 10.000 budget over te houden. Door al in 2013 te starten met het onderzoek naar gerechtelijke procedures kan dit budget daarvoor nog worden benut. Daardoor ziet de RKC kans in 2014 nog een tweede onderzoek ter hand te nemen. In onderstaande tabel is aangegeven hoe het budget toebedeeld wordt aan de werkzaamheden van de RKC.

Omschrijving	Gepland budget
Totaal beschikbaar budget in 2014	€ 40.000
Planning en begeleiding van onderzoek, uitvoering follow-up onderzoek en signaleringsfunctie	€ 16.800
Beschikbaar voor de uitvoering van het onderzoeksprogramma 2014	€ 23.200

In augustus 2013 is de RKC gestart met een onderzoek naar Kernbeleid. De RKC is voornemens het rapport over dit onderzoek aan te bieden in de commissie Bestuur van 19 februari 2014.

3. Onderzoeksprogramma 2014

Voor 2014 heeft de RKC Westland onderzoeken naar de juridische gerechtelijke procedures en naar de voorbereiding van de 3 decentralisaties op haar programma staan. In de onderstaande schema's gaan wij hier nader op in.

Nummer	1
Naam	Juridische gerechtelijke procedures
Aanleiding onderzoek	Op dit gebied ligt imagoschade op de loer nu de gemeente recentelijk een aantal maal in het oog springende procedures heeft “verloren” en tevens vanwege de financiële consequenties die eraan verbonden zijn. De verloren procedures liggen op uiteenlopende beleids-terreinen, variërend van Ruimtelijke Ordening tot aan Personeel & Organisatie. Derhalve zal het onderzoek zich op de algemene aanpak richten. Meerdere raadsfracties hebben dit onderzoeksonderwerp aangereikt.
Doelstelling onderzoek	Het onderzoek bestaat uit een analyse van de gerechtelijke procedures tussen 2006 en 2012. Dit moet leiden tot een totaalplaatje waarbij duidelijk wordt wie de procedure is begonnen, wat de casus betrof, hoe de risico-inschatting heeft plaatsgevonden, op basis waarvan beslissingen zijn genomen en wat de uitkomst was. Na het maken van het overzicht wordt aan de hand van een thema en/of op een door steekproef bepaald aantal cases dieper op de materie ingegaan.
Centrale onderzoeksvraag	Is de gemeente Westland voldoende toegerust om bij (dreigende) juridische procedures een juiste inschatting te maken van kansen en risico's en om daarnaar te handelen? (Wordt de raad adequaat geïnformeerd?) Daarbij komt o.a. aan de orde: <ul style="list-style-type: none"> • Is er een gedegen protocol dat doorlopen wordt bij het opstarten van een gerechtelijke procedure? • Is er sprake van een gedegen afwegingskader met voldoende oog voor het gemeentelijk belang (financieel, reputatie, rechtvaardigheid)? • Is de verantwoordelijkheid voor het opstarten / accepteren van een gerechtelijke procedure juist belegd? • Is er voldoende expertise cq. budget in de organisatie om zaken intern te kunnen beoordelen en oppakken cq. waar nodig extern advies in te winnen?
Reikwijdte / Afbakening	Er wordt zowel gekeken naar procedures die de gemeente opstart als procedures die door derden tegen de gemeente worden aangespannen. Het onderzoek richt zich op de periode 2006 -2013 en bevat alle doorlopen procedures. Onder de inhoudelijk scope vallen de cases vanaf de beroepsprocedures, wat wil zeggen dat de bezwaar-procedures afvallen.
Aanvang onderzoek	Vierde kwartaal 2013
Verwachte opleverdatum	Tweede kwartaal 2014

Nummer	2
Naam	Vorbereiding 3 decentralisaties
Aanleiding onderzoek	<p>Per 1 januari 2015 vindt de invoering plaats van de gedecentraliseerde wetten voor Jeugd, AWBZ / WMO en Participatie, kortweg 3D. De periode tot 1 januari 2015 moeten de gemeenten benutten om de invoering hiervan voor te bereiden. Met de nieuwe wetten krijgt de gemeente de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van een breed aantal taken binnen het sociale domein. Wenselijk is dat er een aanbod van collectieve en individuele voorzieningen beschikbaar komt dat maximaal kansen biedt aan kwetsbare doelgroepen om mee te doen in de samenleving. Hierbij ligt de nadrukkelijke wens om waar mogelijk te participeren in de arbeidsmarkt. De decentralisaties gaan gepaard met bezuinigingen, die naar schatting kunnen oplopen tot 25% van de uitgaven (op basis van het huidige gebruik van de zorg). Voor de gemeenten zijn de decentralisaties dus een grote maatschappelijke en financiële opgave en een regievraagstuk.</p> <p>Het onderzoeksonderwerp is o.a. aangedragen door een inwoner van de gemeente Westland.</p>
Doelstelling onderzoek	Het onderzoek richt zich op de regie van het voorbereidingsproces. Daarbij wordt nagegaan of het college tijdig zaken oppakt en de raad op de juiste momenten in positie brengt om op basis van goede en volledige informatie die besluiten te nemen waarbij de maatschappelijke en financiële risico's goed zijn afgedekt.
Aanvang onderzoek	Tweede kwartaal 2014
Verwachte opleverdatum	Vierde kwartaal 2014

4. Follow-up onderzoeken

In een follow-up onderzoek wordt aandacht besteed aan de conclusies en aanbevelingen van eerder uitgevoerd onderzoek, waarover is besloten dat deze ten uitvoer worden zouden gebracht.

Het streven, neergelegd in het onderzoeksprotocol van de RKC, is om twee tot drie jaar na een RKC-onderzoek een follow-up onderzoek uit te voeren. Onderzoeken die zich lenen voor een follow-up onderzoek zijn:

1. het RKC-onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het jongerenwerk in Westland, uitgebracht in september 2011;
2. het RKC-onderzoek naar de bouw van een nieuw gemeentehuis, ook uitgebracht in september 2011.

In 2014 zullen naar verwachting beide follow-up onderzoeken worden uitgevoerd. Deze onderzoeken zullen beperkt van scope zijn en worden uitgevoerd door de RKC op basis van informatie vanuit het college en het ambtelijk apparaat. U ontvangt in de loop van het jaar een brief met de uitkomsten van deze onderzoeken.

5. Signaleringsfunctie

De RKC attendeert de raad gedurende het jaar graag op ontwikkelingen die voor het doeltreffend, doelmatig en rechtmatig handelen van de gemeente relevant zijn. Ook informeert de RKC over onderzoek van andere instanties, als dat relevant voor de raad is. De RKC zal in voorkomende gevallen de raad per brief benaderen.

Bijlage De Rekenkamercommissie Westland

De uitgangspunten van de RKC

De RKC onderzoekt vanuit een positief kritische houding de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. De RKC is een 'instrument' van de raad dat erop gericht is de raadsleden te ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende taak. De RKC is één van de instrumenten van de raad, naast het onderzoeksrecht van de raad, het reguliere accountantsonderzoek, externe evaluatieonderzoeken en periodieke doorlichtingen.

De RKC hecht aan haar onafhankelijkheid en staat voor professionaliteit in onderzoek. Dit komt vooral tot uitdrukking in een evenwichtige onderzoeksagenda, een gedegen wijze van onderzoek en de conclusies en aanbevelingen van verricht onderzoek. Daarbij hoort een houding die blijk geeft van politieke en bestuurlijke sensitiviteit.

De RKC hecht aan transparantie. Bij de te onderzoeken onderwerpen zal de RKC verantwoording afleggen over de door haar gemaakte keuzes. Daarnaast zal de RKC zich in de onderzoeksrapporten verantwoorden over de gehanteerde aanpak en zich periodiek verantwoorden over de uitgevoerde onderzoeken door jaarlijks een openbaar jaarverslag te publiceren.

De RKC hecht aan een frequente en effectieve communicatie met de raad. Dit impliceert dat gesprekken worden gevoerd met raadsleden over het onderzoeksprogramma, goede contacten worden onderhouden met raad en presidium en dat zo bruikbaar mogelijke onderzoeksresultaten op een pakkende wijze worden gepresenteerd.

De werkwijze van de RKC

Onderzoeksvoorstellen kunnen afkomstig zijn van de raadsleden, het college van B&W, de burgers van Westland en van de RKC zelf. Ook is het mogelijk dat de raad een verzoek tot onderzoek richt aan de RKC. In artikel 3.1 van het Reglement van Orde en artikel 11 van de Verordening op de Rekenkamercommissie gemeente Westland 2009 en volgende jaren staat vermeld dat de RKC de onderwerpen van onderzoek jaarlijks vóór 15 november als concept jaarplan aan de raad stuurt. De raad krijgt daarna de gelegenheid om wensen, adviezen en bedenkingen aan de RKC over te brengen en/of hierover uitleg te vragen. De RKC stelt in de daarop volgende vergadering het onderzoeksplan vast en zendt dit onverwijld ter kennisname aan de raad en het college van B&W. Het stuk wordt openbaar gemaakt via een persbericht en zal geplaatst worden op de website van de gemeente Westland (www.gemeentewestland.nl).

De RKC heeft in haar vergadering van 11 oktober 2010 een onderzoeksprotocol vastgesteld, waarin het proces van onderzoeksvoorstel tot rapportage is beschreven. De RKC verzamelt de feiten in haar onderzoeken en formuleert op basis daarvan conclusies en aanbevelingen. Zij legt dit alles, inclusief een eventuele reactie van het college van B&W en een eventueel nawoord van de RKC hierop, vast in de vorm van rapporten of brieven. Het is aan de raad om te besluiten al dan niet actie te ondernemen naar aanleiding van RKC-onderzoeken.

De samenstelling van de RKC

Na een evaluatieperiode heeft de raad op 27 oktober 2009 een nieuwe Verordening Rekenkamercommissie Westland vastgesteld. Vervolgens heeft de RKC een nieuwe samenstelling gekregen.

De RKC is samengesteld uit drie externe leden en twee interne leden en wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. Per 26 januari 2013 zijn de externe leden mevrouw drs. L.J.M. van der Lans-Gossen en de heer drs. M.A.I. Born herbenoemd en is op 23 april 2013 mevrouw drs. F.C. Buruma benoemd tot voorzitter van de RKC. Per 14 april 2012 zijn de interne leden door de raad benoemd. De interne leden zijn benoemd voor een periode van twee jaar en de externe leden voor een periode van drie jaar. De externe leden kunnen door de raad, op voordracht van het presidium, één keer worden herbenoemd voor een periode van opnieuw drie jaar.